UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk -odontologiske fakultet

Styresak: 63/14

Sak nr.: 14/5423

Møte: 17.09.14

BUDSJETTFORSLAG 2015

Grunnlagsdokumenter i saken

a) Universitetsstyresak 40/14, møte 28/5-2014: Om budsjett og budsjettprosess 2015.
b) Fakultetsstyresak 26/14, møte 9/4-14: Rullering av strategisk plan 2015-2016 – MOF.
c) Fakultetsstyresak 50/14, møte 17/6: MOFs handlingsplaner 2014-2016.
d) Fakultetsstyresaker 27-28-29/14, møte 9/4: utdannings-, forsknings- og forskerutdanningsmeldingene.
e) Fakultetsstyresak 51/14, møte 17/6: Budsjett og budsjettprosess 2015.
f) Budsjettrundskriv fra Universitetsdirektøren til fakultetene, sak 14/5319.
g) Budsjettrundskriv til instituttene, sak 14/5423.

Hva saken gjelder

I denne saken behandler styret forslag til budsjett 2015 for fakultetet (se vedlegg). Budsjettforslaget sendes universitetsledelsen og inngår i grunnlaget for Universitetsstyrets forslag til budsjettfordeling 2015 som er planlagt i Universitetsstyret i oktober.

Fakultetets budsjettforslag gir premisser for forslag til budsjettfordeling i fakultetsstyret som er planlagt i desember 2014. Forslag til endelig budsjettfordeling vil være basert på universitetets og fakultetets strategi, fakultetets tildeling fra Universitetsstyret, fakultetets budsjettforslag, styrets vurderinger, forslag fra instituttene og drøftinger i ulike fora.

Fakultetsdirektørens kommentarer

Budsjettforslag 2015 er utarbeidet med bakgrunn i prioriteringene som er gjort i konkrete handlingsplaner og faglige planene slik de fremkommer i forsknings-, utdannings- og forskerutdanningsmeldingene, samt gode innspill fra instituttene.

Fakultetet har en langsiktig plan på de økonomiske rammene. men budsjettet er stramt på grunn av en større budsjettreduksjoner de siste årene med økte kostnader og sentrale rammekutt.

Fakultetets budsjettramme er underfinansiert på grunn av gjennomgripende strukturendringer i UiBs budsjettmodell. I budsjettforslaget fremmer vi fire områder som fakultetet ønsker skal styrkes for å videretuvikle satsinger innenfor forskning, utdanning og formidling;

1. Større differensiering i satser for stipendiat- og postdoktorstillinger.
2. Frafall av sentralt dekningsbidrag til eksternt finansierte stillinger der finansieringskilden ikke dekker dekningsbidraget. Vi har 80% av UiBs totale omfang av nulldekningsbidragskilder men ble likestilt i fordelingen av kr 1 mill. til MOF og MN i 2014.
3. Styrking av fakultetets egenfinansiering til SFFene som vi pr nå har dekket alt av.
4. Styrking av fakultetets grunnfinansiering i tråd med omfanget av fakultetets ansvar, oppgaver og resultater, jf. Risa-utvalgets rapport og arbeidet i Risa II i 2014.

Budsjettforslag 2015 er utfordrende på grunn av tidligere års underskudd, stramme økonomiske rammer og varslet rammekutt for fakultetene på 2,25% som utgjør kr 12 mill. for vårt fakultet. Sterkt begrenset handlingsrom gjør det ekstra krevende å planlegge neste års budsjett med føringer for faglige

prioriteringer. I 2013 har fakultetet vært nødt til delvis å skjerme instituttene for en kraftig budsjettinnstramming. Fakultetet følger foreløpig plan for inndekning av tidligere års underskudd som legger til grunn endelig nedbetaling i 2016. I tillegg er det fortsatt en særlig krevende budsjettsituasjon ved Klinisk institutt 1 og Klinisk institutt 2 hvor lønnskostnadene har økt mer enn det samlede budsjettet.

Fakultetsstyret vil få presentert økonomistatus i hvert styremøte og det vil være budsjettdiskusjoner som munner ut i et budsjettvedtak på fakultetsstyremøtet den 17. desember.

Prioriteringer

Budsjett og årsplan for 2015 er bygget opp etter strategiske mål for UiB og fakultetet, UiBs og fakultetets handlingsplaner og videre oppfølging av målsetningene i omstillingsprosjektet «Framtidens fakultet» og i 2015 vil følgende områder særlig være i fokus:

Utdanning

Ny studieplan i medisin med første opptak høsten 2015:

- Prosess siden 2010, omfattende arbeid med fagmiljøene og samarbeidende sykehus.
- Innebærer nyutvikling av undervisningstilbud og mye kompetanseutviklingstiltak.

Ny studieplan i farmasi - omlegging fra femårig integrert studium til 3+2, bachelor og master.

Undervisning i Galenisk farmasi er avhengig av å få på plass nye laboratoriefasiliteter med utstyr snarest mulig i starten av 2015.

Studieplan i odontologi planlegges revidert for å tilpasses endringene i medisinstudiet og nasjonale føringer og behov i et framtidsperspektiv.

Fakultetet vil også følge opp UiBs satsninger for bruk av digitale undervisnings- og eksamensformer. Dette vil medføre behov for kompetanseutvikling og justeringer av undervisningstilbud innen alle studieprogram ved fakultetet.

Forskning og forskerutdanning

Kvalitet i forskning og store faglige satsinger:

- Øke ekstern finansiering med fokus på EU og NFR ved økt søknadsstøtte til forskere
- Følge opp Sentre for fremragende forskning og andre sentre, og starte posisjonering for etablering av nye sentra

Videreutvikle kjernefasiliteter som felles forskningsinfrastruktur ved blant annet å:

- Etablere ny kjernefasilitet – «Utprøvingsenhet for friske frivillige»
- Sikre videreføring av de tre FUGE-plattformene for proteomikk, imaging og mikromatrise/dypsekvensering.
- Oppgradere utstyr på kjernefasiliteten for flowcytometri og Dyreavdelingen

Opprettholde antall rekrutteringsstillinger med vekt på postdoktorstillinger.

Styrke forskerutdanningen ved blant annet å:

- Videreutvikle program for kvalifisering av forskningsveiledere
- Utvide porteføljen av forskerkurs

Det vises til vedlagt budsjettforslag for 2015.

Fakultetet foreslår å prioritere følgende tiltak på 36,7 mill for 2015 utenfor fakultetets tildelte ramme:

- **Investeringer i infrastruktur – kjernefasiliteter og utstyr** Fakultetet deltar i flere store infrastruktursøknadsprogrammer hvor det kan bli behov for egenandeler i blant annet utstyr dersom søknadene får tilslag. I tillegg er det behov for oppdatering og nyinvesteringer. Totalt er det behov for 19 mill. i årlige investeringer

- **Galenisk farmasi**: Det er av særlig strategisk betydning for forskning og undervisning i farmasi at faget "Galenisk farmasi" bygges opp i Bergen. Mat-Nat-fakultetet og MOF fremmer felles forslag om investeringer i laboratoriefasiliteter som tiltak utenfor rammen for at undervisningen kan avvikles som planlagt til neste høst.

- **Pedagogisk enhet og ferdighetstrening**: Fakultetet etablerer en faglig pedagogisk enhet ved fakultetet for å styrke det pedagogiske fagmiljøet og øke kvaliteten i læringsarenaene. Trening i praktiske ferdigheter er en viktig komponent i flere av våre studieprogram. Det søkes om utstyr og investeringer på kr 5 mill. til etablering av pedagogisk enhet og Medisinsk ferdighetssenter.

- **Postdoktorstillinger**: Fakultetet ber om 9 postdoktorstillinger for å ivareta og sikre kvaliteten innenfor de beste fagområdene, til egenandeler for store prosjekt og for å videreutvikle strategiske satsingsområder som kjernefasiliteter og translasjonsforskning.

- **Stipendiatstillinger:** Fakultetet ber om 6 nye stipendiatstillinger med bakgrunn i egenandeler til SFF'ene, stort samfunnsmessig behov, god kvalitet i forsknings- og veiledningsmiljøene og et mangfoldig rekrutteringsmiljø med mange gode søkere til utlyste rekrutteringsstillinger.

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Fakultetsstyret vedtar budsjettforslaget for 2015 med merknader som kommer i møtet.
2. Dekan får fullmakt til å justere budsjettframlegget i tråd med fakultetsstyrets diskusjon.

9. september 2014

Nina Langeland
Dekan

Inger Hjeldnes Senneset
Fung. fakultetsdirektør

Vedlegg

09.09.2014 Ørjan Hauge

Budsjettforslag 2015
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Nysgjerrighet **Ny kunnskap** **Åpenhet**

Integritet **for bedre helse** **Entusiasme**

Innholdsfortegnelse

1. Sammendrag 2
2. Budsjettforslag 2015 for grunnbevilgningen 3
   a) Driftsbudsjett 3
   Økonomisk status 4
   Rammebetingelser og behov 5
   i) Tiltak innenfor egen budsjettramme 8
   ii) Tiltak utenfor budsjettrammen 13
   Pri 1. Investeringer i infrastruktur – kjernefasiliteter og utstyr 14
   Pri 2. Galenisk farmasi – undervisningsutstyr 15
   Pri 3. Pedagogisk enhet og ferdighetstrening 15
   Pri 4. Postdoktor- og stipendiatstillinger 16
   b) Bygg og bygningsinvesteringer 18
   c) Tilleggsbudsjett for inntekter til avskrivinger 19
   d) Tilleggsbudsjett for instituttinntekter (frie inntekter) 19
3. Budsjettforslag 2015 – bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) 19
   a) Bidrag fra Forskningsrådet 20
   b) Bidrag fra EU 20
   c) Statlige etater 21
   d) Stiftelser, gaver, organisasjoner, gaveforsterkning med mer. 21
   e) Oppdrag 21

1. Sammendrag

Det medisinsk-odontologiske fakultet (MOF) leverer forskningsresultater og utdanner kandidater av høy kvalitet innen sine faglige nedslagsfelt. Fakultetets virksomhetsområder er sammensatte og komplekse, og det samarbeides tett med ulike helseinstitusjoner, som Helse Vest og Helse Bergen, Bergen kommune og Den offentlige tannhelsetjenesten.

Fakultetets visjon er «ny kunnskap for bedre helse». En høy etisk standard settes høyt i vårt verdigrunnlag og integritet, nysgjerrighet, åpenhet og entusiasme er våre kjerneverdier.

Budsjett og årsplan for 2015 er bygget opp etter strategiske mål for UiB og fakultetet, UiBs og fakultetets handlingsplaner og videre oppfølging av målsetningene i omstillingsprosjektet «Framtidens fakultet» og i 2015 vil følgende områder særlig være i fokus:

Utdanning

Ny studieplan i medisin med første opptak høsten 2015:

- Prosess siden 2010, omfattende arbeid med fagmiljøene og samarbeidende sykehus.
- Innebærer nyutvikling av undervisningstilbud og mye kompetanseutviklingstiltak.

Ny studieplan i farmasi - omlegging fra femårig integrert studium til 3+2, bachelor og master.

Undervisning i Galenisk farmasi er avhengig av å få på plass nye laboratoriefasiliteter med utstyr snarest mulig i starten av 2015.

Studieplan i odontologi planlegges revidert for å tilpasses endringene i medisinstudiet og nasjonale føringer og behov i et framtidsperspektiv.

Fakultetet vil også følge opp UiBs satsninger for bruk av digitale undervisnings- og eksamensformer. Dette vil medføre behov for kompetanseutvikling og justeringer av undervisningstilbud innen alle studieprogram ved fakultetet.

Forskning og forskerutdanning

Kvalitet i forskning og store faglige satsinger:

- Øke ekstern finansiering med fokus på EU og NFR ved økt søknadsstøtte til forskere
- Følge opp Sentre for fremragende forskning og andre sentre, og starte posisjonering for etablering av nye sentra

Videreutvikle kjernefasiliteter som felles forskningsinfrastruktur ved blant annet å:

- Etablere ny kjernefasilitet – «Utprøvingsenhet for friske frivillige»
- Sikre videreføring av de tre FUGE-plattformene for proteomikk, imaging og mikromatrise/dypsekvensering.
- Oppgradere utstyr på kjernefasiliteten for flowcytometri og Dyreavdelingen

Opprettholde antall rekrutteringsstillinger med vekt på postdoktorstillinger.

Styrke forskerutdanningen ved blant annet å:

- Videreutvikle program for kvalifisering av forskningsveiledere
- Utvide porteføljen av forskerkurs

2. Budsjettforslag 2015 for grunnbevilgningen

Budsjettforslag 2015 er meget krevende på grunn av fakultetets stramme økonomiske rammer og varslet omdisponeringer på 2,25% for fakultetene, noe som utgjør kr 12 mill. for vårt fakultet. Budsjettkuttet gjør det ekstra krevende å planlegge neste års budsjett med føringer for faglige prioriteringer. I 2013 og 2014 har fakultetet vært nødt til delvis å skjerme instituttene for en kraftig budsjettinnstramming. Fakultetet har ikke fått dekket inn alle forpliktelsene fra tidligere år og det overføres et underskudd til 2015 i tråd med plan for nedbetaling av tidligere års underskudd innen 2016. Det er fortsatt en krevende budsjettsituasjon ved Klinisk institutt 1 og Klinisk institutt 2 som vil få underskudd også i 2014.

a) Driftsbudsjett

Fakultetsledelsen arbeider videre for å gjennomføre fakultetets strategiske målsetninger;

- Ny kunnskap for bedre helse gjennom forskning på høyt internasjonalt nivå.
- Kunnskap til samfunnet gjennom utdanning, formidling og innovasjon.
- Internasjonalisering og globale perspektiver gjenspeiles i vår forskning og utdanning.
- Vi skal være en initiativrik og ettertraktet samarbeidspartner.

Fakultetet har en langsiktig plan på de økonomiske rammene, men dersom fakultetets budsjett ikke blir styrket, vil et meget stramt budsjett for 2015 få konsekvenser for fakultetets virksomhet i form av færre stillinger og redusert aktivitet.

Neste år vil vi få en nedgang på resultatmidler forskning som skyldes en reduksjon i innbetalinger til EU-finansiert forskning fra 2012 til 2013. Vi har noe tilbakegang på resultatmidler utdanning grunnet nedgang i studiepoengproduksjon. Vi får videreført midler til 10 nye studieplasser i medisin.

Tabell 1 Grunnbevilgning – endring i inntektsrammer fra 2014 til 2015

	2015	Volum endring	Pris endring	2014	endring totalt
Bevilgning	255 361	1 421	7 047	244 728	10 633
- Rammekutt	-12 000			-9 835	-2 165
Resultatmidler utdanning	138 378	-483	4 044	134 816	3 562
Resultatmidler forskning	59 041	-6 255	1 902	63 394	-4 353
Øremerkede midler stipendiater	105 065	3 107	2 970	98 989	6 076
Øremerkede midler postdoktorer	12 709		370	12 339	370
Øremerkede midler annet	15 897	-5 569		21 446	-5 549
Instituttinntekter	45 000	28 000		17 000	28 000
Avskrivningsinntekter	10 000	-5 000		15 000	-5 000
Konsekvensjustert grunnbevilgning	629 451	15 221	16 333	597 877	31 574

I tabellen over er kr 6 mill. i tildelte utstyrsmidler for 2014 trukket ut av «øremerkede midler annet». Dette er øremerkede tildelinger til vitenskapelig utstyr som Universitetsstyret vedtar for hvert nytt budsjettår og vårt fakultet fremmer forslag på kr 29 mill. i tiltak utenfor rammen til investeringer. Instituttene har til sammen fremmet utstyrsforslag på vel kr 60 mill. Instituttinntekter er brukerinntekter, klinikkinntekter og andre inntekter ut over statsbudsjettmidler. Avskrivingsinntekter er ikke del av den ordinære budsjettfordelingen men tilføres fakultetene etter behov.

Økonomisk status

Fakultetet har to klare målsetninger for god økonomistyring:

1) Balansert drift med en sunn balanse mellom lønn, drift og utstyr.
2) Økt ekstern finansiering.

Fakultetet har et meget begrenset handlingsrom og den langsiktige trenden i fakultetsbudsjettet er fortsatt at lønnsveksten er høyere enn inntektsveksten i grunnbevilgningen. Vi er avhengig av at det er større vekst i bidrags- og oppdragsmidler enn i grunnbevilgningen for å øke forskningsaktiviteten og dekke alle våre kostnader.

Fakultetets foreløpige årsprognose er underskudd på kr 29 mill. for 2014. Vi har en langsiktig plan for inndekning av tidligere års underskudd og driftsresultatet så langt i 2014 tilsier at planen følges. Fakultetsledelsen er i dialog med Universitetsdirektøren om andre mulige tiltak som refusjon av innbetalt BUSP tilskudd på kr. 20 mill..

I 2015 er det varslet ytterligere budsjettinnstramming for fakultetene på 2,25%, omlag kr 12 mill. for oss. Det vil da i utgangspunktet kun være mulig å spare inn kr 6 millioner neste år, jf. tabell under.

Tabell 2 Inndekning av tidligere års underskudd med utsatt innsparing for 2015

	2012	2013	2014	2015	2016
Akkumulert underskudd ved årets slutt	-47 626	-53 120	-18 972	-12 972	-
Revidert årlig planlagt innsparing			14 148	6 000	12 972
Refusjon innbetalt BUSP tilskudd*			20 000		
Utsatt innsparing 2015 grunnet UiBs rammekutt**				-12 000	
Årlig innsparing i % av budsjettramme			3 %	1 %	2 %
* Etter avtale med fung. universitetsdirektør					
** Rammekutt for fakultetet på 2,25% = 12 mill. Medfører utsatt nedbetaling tidligere års underskudd					

Instituttene har de siste årene fått mindre budsjettøkning enn fakultetets samlede budsjett for å unngå å binde opp midlertidige budsjettøkninger i langsiktige forpliktelser. I 2013 og 2014 ble instituttene delvis skjermet for den kraftige budsjettinnstrammingen både i nedgang i resultatmidler og rammekutt.

Generelle kutt i budsjettrammene våre som helt eller delvis gis tilbake som øremerkede tildelinger reduserer handlingsrommet for ledelsen.

Lønnsandelen på instituttnivå er høy og dette begrenser handlingsrommet ved de fleste instituttene. Instituttledelsene trenger handlingsrom for å kunne lede og iverksette tiltak som stimulerer undervisere og forskere og gir grunnlag for mer og bedre forskning og undervisning. Det er et mål at alle instituttene arbeider for økt handlingsrom ved reduksjon i lønnsandel som gir forskning og undervisning bedre rammevilkår og instituttledelsene handlekraft ved eget institutt.

Instituttenes lønnsandel regnet som sum lønnskostnader/sum inntekter i grunnbevilgningen er 87% i gjennomsnitt for 2013. Høyest lønnsandel har Klinisk institutt 1 men Klinisk institutt 2 har lavest lønnsandel.

Tabell 3 Årsregnskap 2013, lønnsandeler grunnbevilgning

	Inntekter	Lønnskostnader	Lønnsandel
IBM	65 915	56 405	86 %
IKO	97 742	85 184	87 %
K1	64 806	60 420	93 %
K2	94 084	78 591	84 %
IGS	62 444	54 133	87 %
SUM	384 991	334 733	87 %

Budsjetterte lønnskostnader for 2014 er på 92% i gjennomsnitt for alle instituttene. Samtlige institutter har høyere budsjettert lønnsandel for 2014 enn i årsregnskap 2013 noe som tyder på at handlingsrommet reduseres i 2014 fordi det er mindre rom for andre tiltak enn stillinger.

Tabell 4 Budsjetterte lønnsandeler 2014, grunnbevilgning

	Inntekter	Lønnskostnader	Lønnsandel
IBM	65 673	58 606	89 %
IKO	98 723	95 518	97 %
K1	63 845	60 429	95 %
K2	92 896	81 767	88 %
IGS	64 436	58 429	91 %
SUM	385 573	354 749	92 %

Rammebetingelser og behov

Fakultetet har fått redusert sine budsjettrammer de siste årene med vel kr 18 mill. årlig som har medført lavere aktivitet. Omlegginger i UiBs budsjettmodell og økte kostnader på områder som rammer vårt fakultet ekstra hardt er årsaken til budsjettreduksjonen.

Tabell 5 MOFs budsjettinnstramminger 2010-2014

Total budsjettinnstramming BOA stillinger	-16 000 000
Budsjettinnstramming satser rekrutteringsstillinger	-2 195 000
Sum budsjettinnstramming MOF	**-18 195 000**

I fakultetets langsiktige rammebetingelser er det særlig 4 forhold som er avgjørende:

1. Større differensiering i satser for stipendiat- og postdoktorstillinger.
2. Frafall av sentralt dekningsbidrag til eksternt finansierte stillinger der finansieringskilden ikke dekker dekningsbidraget. Vi har 80% av UiBs totale omfang av nulldekningsbidragskilder men ble likestilt i fordelingen av kr 1 mill. til MOF og MN i 2014.
3. Styrking av fakultetets egenfinansiering til SFFene som vi pr nå har dekket alt av.
4. Styrking av fakultetets grunnfinansiering i tråd med omfanget av fakultetets ansvar, oppgaver og resultater, jf. Risa-utvalgets rapport og arbeidet i Risa II i 2014.

Andre mulig tiltak i samråd med Universitetsdirektøren må vurderes for å øke fakultetets rammer.

Større differensiering i satser for stipendiat- og postdoktorstillinger

Rekrutteringsstillingene skal kvalifisere seg for en videre karriere innenfor forskning og undervisning. Pr august har fakultetet over 150 rekrutteringsstillinger. Fakultetets forskning krever bruk av kostbar forskningsinfrastruktur som utgjør en betydelig del av kostnadene knyttet til rekrutteringsstillingene. De viktigste kostnadselementene knyttet til rekrutteringsstillinger er lønn, fellestjenester, driftsmidler, husleie og leiestedskostnader.

Tabell 6 Rekrutteringsstillinger – fakultetets underdekning

	Postdoktor	Stipendiat
Tildeling fra UiB	823 000	823 000
GJ. Sn lønnskostnad	730 000	630 000
Drift	80 000	60 000
Husleie	59 000	59 000
Fellestjenester	64 200	64 200
Leiestedskostnad	161 000	161 000
Underdekning	-271 200	-151 200
Underdekning med tildelt antall stillinger	-4 068 000	-18 597 600
Estimert diff. lønn/drift Samarbeidsorganet	150 000	100 000

I tabellen over framkommer en underdekning på over kr 150.000 for en stipendiatstilling med dagens satser. I tillegg er fakultetet i en konkurransesituasjon med Helse Bergen i forhold til å rekruttere de beste kandidatene og fakultetet prioriterer å harmonisere betingelsene for forskerutdannings-kandidater med profesjonsbakgrunn.

Beregninger gjort blant annet av UHR viser at MEDNAT-fagene har betydelig større kostnader knyttet til sin forskning og infrastruktur. Forskjellen består av mer kostbart areal, laboratorier, utstyr, mer kostbart driftsmateriell og andre krav til infrastruktur som gjør vår forskning mer kostbar enn andre fag som humaniora og samfunnsfagene.

Ved fordeling av rekrutteringsstillinger ved UiB benyttes NFR-satser. Etter søknad dekker NFR leiestedskostnadene i tillegg til sats for stillinger. Manglende full finansiering av grunnbevilgningsstillinger medfører store kostnader for fakultetet fordi de fleste av rekrutterings-stillingene driver kostnadskrevende forskning. Fakultetet har ikke fått økte utstyrsbevilgninger de siste årene og fakultetets leiestedskostnader for egne stipendiater og postdoktorer må hentes fra den eksisterende grunnrammen.

MOF ber om ytterligere differensiering av satsene for rekrutteringsstillingene slik at alle kostnader dekkes. Dette er i tråd med beregningene som er gjort i forbindelse med innføringen av TDI-modellen og beregning av leiestedskostnader ved UiB og fakultetet.

Frafall av sentralt dekningsbidrag for prosjekter uten dekningsbidragsinntekter

Ekstern finansiering av forskningsaktivitet er en viktig premiss for utviklingen ved fakultetet. Bidragsyterne gir rom for mye god forskning, men gir lite bidrag til dekning av infrastrukturkostnader. Økning i satser for fellestjenester rammet fakultetet hardt. I budsjettet for 2014 utgjør eksternt finansiert aktivitet om lag 30% av aktiviteten. Av den eksterne aktiviteten er 60% bidrag fra «andre kilder» hvor hovedparten er gaver og donasjoner fra stiftelser og ideelle organisasjoner som har avtale med UiB.

Av 175 årsverk lønnet direkte på eksterne prosjekter er det opp mot 100 som arbeider i prosjekter som ikke gir dekningsbidrag: Fakultetet setter av over kr 10. mill. årlig til dekning av disse kostnadene og i tillegg benyttes gaveforsterkningsmidler til å dekke deler av kostnadene der det er mulig.

Fakultetet anser økningen i satsen for fellestjenester som en innstramming med utilsiktet effekt av ulike omlegginger ved UiB. Fakultetet fikk kr 1 mill. i 2014 som kompensasjon, men vi har om lag 80% av UiBs virksomhet av nulldekningsbidragsstillinger.

Fakultetet ber UiB frafalle krav om betaling av fellestjenester for nulldekningsbidragsstillinger slik at skjevfordelingen som har skjedd gjennom de siste årene kan rettes opp.

Økte økonomiske rammer for å dekke SFF-forpliktelser

Det er svært gledelig at god kvalitet i fakultetets forskning har gitt tilslag på tre SFFer i 2012 med 10-årig NFR-tildelinger. Prosjektene krever store egenandeler og fakultetets fellesressurser bidrar med friske midler til et betydelig antall rekrutteringsstillinger og administrative ressurser. Utfordringen er fakultetets forpliktelser på kr 140 mill. til rekrutteringsstillinger over de neste 10 årene. Fakultetet dekker nå selv egenfinansieringen over egen budsjettramme ved innsparinger og rammekutt fra UiB.

Tabell 7 SFF fakultetets felles kostnader og bidrag fra UiB felles

	2013	2014	2015	2016	2017	2018-2022	sum	%
SFF'enes samlede egenfinansiering	-23 189	-40 752	-42 118	-44 896	-43 433	-369 399	-563 786	
Herav rekrutteringsstillinger	-2 405	-13 481	-13 852	-15 157	-14 532	-78 933	-138 361	100 %
UiB fellesbidrag (6,25%)	319	2 426	2 426	2 426	2 426	12 130	22 153	16 %
Fakultetets kostnader rekrutteringsstillinger	**-2 086**	**-11 055**	**-11 426**	**-12 731**	**-12 106**	**-66 803**	**-116 208**	**84 %**
* i 2013 bidrar UiB EIA med opptil 6 mill i arealendringer for SFF'ene								

For å kunne ivareta våre forpliktelser overfor SFFene har fakultetet redusert kraftig på antall åpne utlysninger i postdoktor- og stipendiatstillinger, samtidig som vi har flere stillinger på grunn av forpliktelser. Nå i høst lyser fakultetet fortsatt ut under halvparten av antall stillinger som i snitt er lyst ut de siste 4 årene. Dette er svært bekymringsfullt med tanke på rekrutteringen framover.

Figur 1 MOF åpne utlysninger rekrutteringsstillinger grunnbevilgning, 2011-2014.

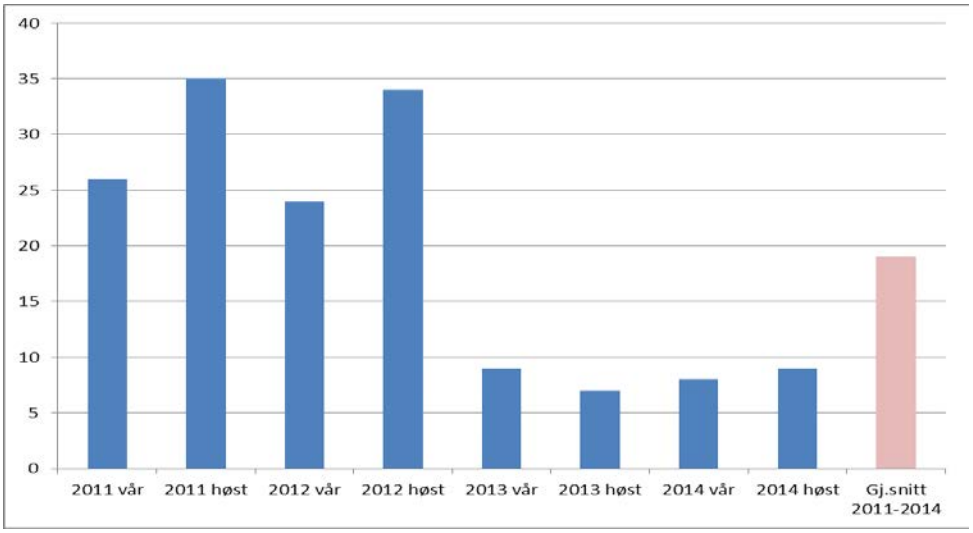

Risa II – fakultetets basisfinansiering og oppgaver

I tidligere utvalg ved UiB, som Risa-I-utvalget og Reed-utvalget, er det synliggjort at fakultetets finansiering er mindre enn hva oppgaver, studieplasser, kostnadsstruktur og resultater skulle tilsi. Ved UiB er det gjort tilpasninger i budsjettrammene til flere fakulteter de siste årene med henvisning til Risa-utvalgets rapport. Til tross for dokumentert underfinansiering er Det medisinsk-odontologiske fakultet ikke styrket. Tvert i mot har fakultetet både fått rammekutt og budsjettreduksjoner ved endringer i UiBs budsjettmodell som differensiering av rekrutteringsstillinger, BOA-kutt, bortfall av bidrag til eksternt finansierte prosjekt m.m.

Vi ser fram til at fakultetet styrkes i henhold til de oppgaver som ligger til grunn for vår virksomhet og imøteser Risa-II utvalgets rapport.

i) Tiltak innenfor egen budsjettramme

Fakultetet sine forskningsområder og utdanningsfelt har mange samfunnsutfordringer og reformer som; Stortingsmelding om utdanning for velferd, norsk veikart for forskningsinfrastruktur, strategiske satsingsområder innen ulike forskningsfinansieringskilder og ikke minst samhandlingsreformen. Disse samfunnsutfordringene har lagt rammer for videreføring av fakultetets strategi for 2014-2016 med tilhørende toårige handlingsplaner som operasjonaliserer strategien.

Forskerutdanning

MOF har en omfattende forskerutdanningsaktivitet, med rundt 500 kandidater tatt opp i ph.d-programmet. I fjor disputerte 115 kandidater, og hittil i år har over 70 kandidater levert inn sin avhandling. Gjennomføringsgraden i ph.d løpet er god, med netto gjennomstrømningstid på rundt 3,5 år de siste år for de kandidatene som UiB har arbeidsgiveransvaret for. I årene framover forventer dessverre fakultetet at antallet avlagte doktorgrader vil går ned.

Fakultetets strategi med åpne stipend vurdert ut fra kvalitet er viktig for å rekruttere gode kandidater. Øremerkede stipend sikrer rekruttering innen spesifikke fagområder og benyttes som egenandeler i større, prestisjefylte utlysninger av forskningsmidler (SFF, SFI, BFS, Jebsen-sentre, o.l.).

Fakultetet prioriterer kvalitet i forskerutdanningen, og de siste årene er den faglige ledelsen av forskerutdanningen styrket med en egen vitenskapelig ph.d-koordinator (20 %-stilling), vitenskapelig forskerlinjeleder (økt stillingsprosent til 100% stilling) og programutvalg for forskerutdanningen. I 2014 avsluttes to større interne kvalitetsprosjekt for hhv. et samlet program for kvalifisering og sertifisering av forskningsveiledere og et annet for utvikling av en bredere kursportefølje ved fakultetet.

Fakultetsledelsen arbeider også videre for å harmonisere betingelsene for forskerutdannings-kandidater med profesjonsbakgrunn.

Kvalitet i forskning og forskningsstøtte

I 2012-2014 har fakultetet iverksatt i tiltak knyttet til omorganiseringen i «Framtidens fakultet», oppbygging av felles forskningsinfrastruktur, samtidig som forskningsgruppenes organisering, samarbeidsrelasjoner, rekruttering og finansiering er blitt fulgt opp. Det er en ambisjon å øke den eksternfinansierte forskningen og stimulere til bedre og flere søknader. Fakultetets ansettelser av forskningsrådgivere er et bidrag til dette. For å stimulere til søknadsaktivitet har fakultetet innført en ordning med avsetning av midler til videre nettverksbygging når et EU-prosjekt avsluttes, samt en differensiert premieringsordning med tilskudd til EU-prosjekter som enten koordineres fra fakultetet eller der forskningsmiljøer inngår som partner.

Kjernefasiliteter- organisering av felles infrastruktur

Fakultetet viderefører kjernefasiliteter med infrastruktur samlet i en felles drifts- og organisasjons-modell. Fakultetet har nå etablert syv slike kjernefasiliteter. Brukerbetaling fra forskerne er med på å finansiere deler av reinvesteringsbehovet for nytt utstyr. I tillegg er det også helt nødvendig med utstyrsmidler fra UiB fellesmidler, eget budsjett og fra andre finansieringskilder for å sikre at vårt vitenskapelige utstyr er oppdatert og i forskningsfronten.

Fakultetet har tre av UiBs fire FUGE II-plattformer som nå er videreført som egne kjernefasiliteter. Fakultetet får et bidrag på vel 4 mill. fra UiB fellesmidler som ivaretar en del av fellesforpliktelsene etter FUGE til lønn av fast ansatt teknisk nøkkelpersonell. Det er likevel behov både for midler til stillinger og drift, samt et stort behov for nyinvesteringer for å holde tritt med den teknologiske utviklingen på de tidligere nasjonale FUGE II-plattformene. Forskningen som drives med utgangspunkt i disse kjernefasilitetene holder svært høy kvalitet med aktivitet bl.a. inn mot SFFene, og det er høyt prioritert å videreutvikle disse kjernefasilitetene.

Konkret har fakultet følgende behov for å opprettholde nåværende teknologiske standard ved FUGE II-plattformene ut over finansieringen av fast ansatt nøkkelpersonell:

- 4 mill. til stillinger og drift av plattformene ut over kr 4 mill. til faste forpliktelser i stillinger.
- Utstyrsinvesteringer på kr 9 mill.

I tillegg til kjernefasiliteter med utgangspunkt i FUGE-plattformene, har fakultetet tidligere bl.a. etablert kjernefasiliteter for flowcytometri, metabolomikk, biostatistikk, samt at Dyreavdelingen også drives som en felles infrastrukturressurs for hele UiB og eksterne brukere. Flere av disse har behov for reinvesteringer i utstyr.

Kjernefasilitet for biostatistikk og dataanalyse ble etablert i 2013 og har i 2014 kommet i full drift. Denne kjernefasiliteten er knyttet opp mot igangsettingen av INFRASTRUKTUR-prosjektet «Health Registries for Research» som fikk bevilgning fra NFR fra 2014.

Som beskrevet under etableres nå en åttende kjernefasilitet for utprøvingsstudier. Dette kommer bl.a. som resultat av økende behov for å kunne kjøre studier på friske frivillige. Det har vært gjennomført både et utredningsarbeid og et pilotforsøk som understreker behov og muligheter for en slik infrastrukturoppbygging. Utprøvingsenheten for friske frivillige etableres i Overlege Danielsens Hus på Årstadvollen.

Det er flere store utlysninger som fakultetet deltar med søknader i, bl.a. Eurobioimaging, EATRIS, Infrafrontier, NALMIN og Norscreen. I tillegg deltar fakultetet sammen med blant annet MN-fakultetet og Helse Bergen på andre nasjonale og internasjonale samarbeidsarenaer for vitenskapelig utstyr (bl.a. INFRASTRUKTUR-programmet og i EU-programmet ESFRI).

Det nye odontologibygget med sin utstyrsbevilgning styrker forskningsinfrastrukturen i odontologi og tilgrensende fagfelt vesentlig.

Andre forskningssatsninger

Internasjonalisering og styrking av EU-posisjonering er et sentralt område som fakultetet vektlegger i strategien for de kommende år. Fakultetet iverksatte som nevnt over i 2013 en premieringsordning som gjør at den enkelte forsker som får EU-prosjekt får direkte driftsstøtte. Fakultetets støtter økonomisk faste vitenskapelige ansatte og postdoktorer som vil ha forskningsopphold ved samarbeidende institusjon i utlandet.

Fakultetet har fått sitt første ERC Advanced grant, og fakultetsledelsen er svært glad for at det settes av midler ved UiB sentralt ved slike store tildelinger. Fakultetet har prioritert å legge ytterligere

midler fra egen budsjettramme til ordningen med små driftsmidler for å styrke forskernes tilgang på midler til mindre såkornprosjekter med stort potensiale. Fakultetet anser det som viktig å sørge for at mindre, men kvalitetsmessig gode, forskningsmiljøer sikres driftsmidler.

Fakultetsledelsen prioriterer å øke forskningsstøtten slik at forskerne får mer profesjonell hjelp i søknadsfasen til større internasjonal og nasjonale prosjektutlysninger. I omorganiseringen av fakultetet var forskningsrådgivning et prioritert område og det er nå tilsatt forskningsrådgivere som skal arbeide tett med forskerne rundt søknader**.**

Skolering av yngre forskningsledere prioriteres, og fakultetet vil ta opp kull tre våren 2015 på lederprogrammet for yngre forskningsledere. Fakultetet starter også i 2014 et formidlingsprogram for yngre fremragende forskere ved hjelp av gave fra stiftelse og egne ressurser.

Etiske vurderinger og etikk i forskning og undervisning er vektlagt i strategi- og handlingsplanene for fakultetet. Global helse, helseprioriteringer, Samhandlingsreformen og alders- og sykehjemsmedisin er tematiske forskningsfelt hvor etiske vurdering og forskning vil kunne bidra til å øke forsknings-kvaliteten og relevans. Alders- og sykehjemsmedisin er et prioritert område inn mot Samhandlings-reformen og utvikling av framtidige helsetjenester, og fakultetet samarbeider tett med Helse Vest og Bergen kommune på dette området. Akuttmedisin er et område hvor fakultetet samarbeider med Norsk luftambulanse og Helse Bergen om å øke forskning, kvalitet i undervisningen og formidling.

Kvalitet i utdanningen

Handlingsplanene innen utdanningsfeltet gir en nærmere beskrivelse av fakultetets prioriteringer. Noen vil få budsjettmessige konsekvenser.

Faglig pedagogisk enhet

Fakultetsledelsen prioriterer etablering av en pedagogisk utviklingsenhet ved fakultetet som vil styrke læringsmiljøet og heve kvaliteten på våre undervisere. Enheten skal arbeide både med de enkelte studieprogrammene og med videreutvikling av våre undervisere. Utformingen av et medisinsk ferdighetssenter for studenter er en del av fakultetets satsing på bedre pedagogisk tilrettelagte undervisningstilbud. Fakultetet samarbeider med Bergen kommune og Helse Bergen, og et tettere samarbeid med Det psykologisk fakultet er naturlig.

Fakultetets pedagogiske enhet skal ha et faglig fellesskap med universitetets sentrale pedagogiske satsninger, og skal bidra til å styrke det pedagogiske arbeidet ved hele universitetet som utdannings-institusjon. Enheten skal inneholde både fagpedagogisk, fagdidaktisk, metodisk og administrativ kompetanse, og planlegges utbygget med flere stillinger. Det må bygges opp både pedagogisk og teknisk kompetanse, inkludert kompetanse på IT-støttet undervisning og vurdering.

Fakultetsledelsen prioriterer også arbeidet med medisinsk ferdighetssenter som er under planlegging i samarbeid med Helse Bergen. Praktiske ferdigheter er en vesentlig del av helseprofesjons-utdanningene, og dagens krav til utdanningene gjør det nødvendig å etablere egne strukturer for dette.

Studentenes fysiske læringsmiljø (bygg, lesesalsplasser m.m.)
Fakultetet arbeider videre for å utvikle et Helse-Campus på Årstadvollen med samlet lokalisering av studentarealer i nærheten av helseforetak og tett på fakultetets fagmiljøer. Dette vil bidra til å styrke studentenes læringsmiljø.

Implementering av mer studentaktive undervisnings- og læringsformer, med ny studieplan for medisinstudiet som det største prosjektet, krever endringer i det fysiske læringsmiljøet. Undervisningsrom må i større grad innredes fleksibelt og være egnet for gruppeaktiviteter og interaksjon. Endring av innredning / møblering i undervisningsrommene må prioriteres. Dessuten vil vi arbeide for tilrettelegging av fellesarealer ved de dediserte undervisningsrommene, med sittegrupper for uformelt samarbeid.

Nytt odontologibygg (NOB) og Studenthuset Armauer Hansens Hus (AHH) har gitt en vesentlig forbedring av studentenes fysiske læringsmiljø. Fakultetet ønsker også å lage gode pauselokaler og studentkontorer i tilknytning til lesesalene i AHH. Dette vil kreve betydelig renovering av eksisterende tilbygg (Vaktmesterboligen).

Fakultetet følger sin langsiktige plan for oppgradering av undervisningsrom og koordinerer arbeidet som IT- og Eiendomsavdelingen utfører. Det er en god del rehabiliteringskostnader som kommer de neste årene for å opprettholde standarden på dagens undervisningslokaler. Også Helse Bergens bygg - Barne- og ungdomspsykiatrisk senter (BUSP), hvor første byggetrinn skal stå ferdig i 2016, øker studentarealer og fakultetet har vært nødt til å øke UiBs tilleggsareal slik at dette rommer dagens aktivitet.

Status for studieplanarbeidet i medisin
Arbeidet med ny studieplan i medisin er nedfelt i fakultetets handlingsplan og bygger på strategiplanen. Arbeidet startet i 2012 og fortsettes i 2013 og 2014 frem mot endelige vedtak og detaljplanlegging av studiet.

Det planlegges en omlegging av undervisningsformene som medfører behov for økte vitenskapelige og administrative ressurser i en overgangsfase. Erfaringer fra læresteder som har gått gjennom lignende prosesser og arbeidet frem en helt fornyet studieplan tilsier at behovet for kompetanse og ressurser er stort.

Den nye enheten for pedagogisk utvikling vil kreve økte ressurser, se også ovenfor. Dette behovet utløses både av utviklingen av universitets- og helsefaglig pedagogikk, og av arbeidet med fornyelse og utvikling av studieplanene, som innebærer omlegging av undervisningsformene. Det planlegges stillinger med vitenskapelig, pedagogisk og administrativ kompetanse både i plan- og gjennomføringsperioden. I en omstillingsfase vil det i tillegg være et betydelig behov for kompetanseutviklingstiltak (faculty development), og dette arbeidet bør videreføres permanent gjennom pedagogisk enhet.

Det kreves også omstillingsressurser for å utvikle og etablere nye undervisningsmetoder, nye undervisningstiltak og nye praktiske kurs. For kommende budsjettår er det planlagt flere prosjekter for implementering, hvor det er nødvendig både å hente inn kompetanse og arrangere kurs og

samlinger, og det er nødvendig å engasjere et høyere antall eldre studenter som instruktører i en overgangsfase.

Internasjonalisering og mobilitet

Fakultetet har styrket arbeidet med internasjonalt samarbeid også innen undervisning. Internasjonalisering er et eget ansvarsområde i alle programutvalg, og det er internasjonale kontaktpersoner på alle institutt. Fakultetet har iverksatt ulike tiltak for å styrke målene om økt ut- og innveksling med blant annet et eget kvinne-barn semester i medisinstudiet. Det er gledelig med en sterk økning i utvekslingsstudenter fra 2012 til 2013.

Fakultetets faglige koordinatorstilling for internasjonalisering fungerer godt. Semesteret i global helse med internasjonalt samarbeid om undervisningen er fortsatt svært ettertraktet av studentene.

Farmasi og galenisk farmasi

Samarbeidet mellom MN-fakultetet og vårt fakultet om farmasi fungerer godt. Farmasi er et etterspurt studium med god gjennomføring hvor vi ikke har full finansiering. Av særlig strategisk betydning for de kommende budsjettår er utviklingen innen faget "Galenisk farmasi" som ut 2014 kjøpes av University of East Anglia. Styringsgruppen for farmasi har vedtatt å starte oppbyggingen av dette området i Bergen slik at undervisning i galenisk farmasi opprettes fra 2015. Det må investeres i utstyr til laboratoriefasiliteter og fakultetet fremmer forslag om dette i lag med MN-fakultetet.

Formidling og samfunnskontakt

Fakultetets nye handlingsplan for formidling og kommunikasjon arbeider for å styrke fakultetets omdømme og merkevare. Fakultetets kommunikasjonsrådgiver og kommunikasjonskonsulent jobber sammen med fagmiljøene for å få viktig forskning og informasjon om virksomheten ut i offentligheten. Økningen i tallet på positive mediesaker har gjort fakultetet mer synlig, noe som er viktig i forhold til å være en god samfunnsaktør.

Fakultetet arbeider for å synliggjøre utdeling av egne priser som Søren Falchs senior- og juniorpris, den årlige Falch-forelesningen og andre forsknings, formidlings- og undervisningspriser. I tillegg er det viktig at alle ved fakultetet bidrar til god omtale ved å varsle om aktuelle saker.

Fakultetet skal iverksette et formidlingsprogram for yngre forskningsledere ved hjelp av gave fra stiftelse og egne ressurser.

Kommunikasjonsrådgiveren holder også kurs for de ansatte og studentene, og gir ofte råd til enkeltforskere som trenger det. Målet er å gi flest mulig hjelp til selvhjelp for å bli mer synlig i media og delta i den offentlige debatten. Framover vil det bli enda større fokus på de unge forskerne, som skal ut og søke eksterne midler og således trenger mer kunnskap om mekanismene i media.

Fakultetet er også synlig på sosiale medium som Facebook, Twitter, Instagram og blogg. Dette er viktig for å nå en større målgruppe, og styrker fakultetet som merkevare og premissleverandør.

Omstilling og kompetanseutvikling

Framtidens fakultet ble etablert i 2013 og omorganiseringen skal evalueres i 2015. Færre institutter, tettere lederstruktur, administrativ omorganisering og utvikling av tekniske tjenester medfører stort behov for kompetanseutvikling.

Fakultetsledelsen har fokus på lederutvikling og i Framtidens fakultet er det behov for en styrking av dette feltet. Det gjennomføres lederutvikling og fokuseres på fellesskapskultur som en del av strategi- og handlingsplanarbeidet. Ledere ved fakultetet deltar på eksterne lederkurs som dekanskolen i regi av Universitets- og høyskolerådet (UHR), kurs for yngre ledere (AFF) og andre lederkurs.

Likestilling og tiltak mot alle former for diskriminering

I noen fagområder er det marginalt med kvinner i faste vitenskapelige stillinger. Rekrutteringsmulighetene er gode med flere kvinnelige studenter i alle studieprogrammene og ph.d-programmet. Det er også en rekker kvinner som har postdoktor- og forskerstillinger. Utfordringen er å få kvinnene kvalifisert til faste vitenskapelige stillinger.

Andelen medarbeidere fra andre nasjonaliteter gir nye utfordringer og et berikende mangfold for miljøene ved fakultet. Fakultetet vil derfor fremme tiltak som kan hjelpe stipendiater, postdoktorer og forskere til å integreres i større forskningsmiljø.

Prioriterte tiltak fra Det medisinsk - odontologiske fakultet;
- Kvalifiseringsstipend
- Midler til rollemodeller som professor II-stillinger.

Fakultetet oppfordrer universitetsledelsen til å evaluere effekten av de ulike tiltakene som er satt i verk innenfor feltet likestilling og diskriminering for å se om det er enkelte tiltak som peker seg ut som særlig virkningsfulle og dermed kan vektlegges.

Nye studieplasser – medisin, farmasi og ernæring

I tidligere innspill har fakultetet vært positiv til økning i antall studieplasser på medisinstudiet. Med nåværende rammer på 160 studieplasser, har fakultetet kapasitet til en økning på 10-20 studenter før ansatt, areal og annen infrastruktur setter begrensninger. Parallelt utreder fakultetet hvilke muligheter som finnes for en større økning i antall studieplasser på medisinstudiet.

I farmasi har fakultetet 24 studieplasser hvor ingen er fullfinansierte plasser. For å kunne gå over til nasjonale normer for 3+2, bachelor + master, i farmasistudiet må full finansiering på plass. Det er mulig å ta opp ytterligere 10 studenter på farmasistudiet forutsatt full finansiering.

Finansieringen av ernæringsstudiene er problematisk på grunn av manglende fullfinansiering. Ernæringsstudiene er kostnadskrevende for fakultetet fordi kun 10 av studieplassene er fullfinansierte. Vi tar opp 34 bachelorstudenter i ernæring som etter 3 år kan gå over til master i klinisk ernæring eller human ernæring. Det er tatt opp til 13 studieplasser på master i klinisk ernæring høsten 2014. Det er for tiden få ledige stillinger i dette profesjonsyrket til tross for samfunnets store behov for denne kompetansen. Fakultetet vil ha mulighet til ytterligere økning i studieplasser, men dette krever fullfinansiering av studieplassene.

ii) Tiltak utenfor budsjettrammen

I 2014 måtte fakultetet dekke UiBs egenfinansiering til SFFene, ERC og FUGE av rammekuttet på 1,9% som utgjorde nær kr 10 mill. Fakultetet har i tillegg over tid hatt en negativ ressursvekst som har gjort at fakultetet har utarbeidet plan for inndekning av tidligere års underskudd. Det er likevel ikke rom for nedbetaling dersom UiBs rammekutt går til å dekke tidligere forventede UiB-bidrag.

I lys av flere års underfinansiering har fakultetsbudsjettet ikke rom for å dekke behov for utstyrsinvesteringer og andre prioriterte tiltak som støtter opp om forskning, utdanning og

formidling. Fakultetet foreslår derfor en del større tiltak utenfor rammen som søkes dekket av sentrale avsetninger.

Tabell 8 Forslag tiltak utenfor rammen 2014

Foreslåtte tiltak utenfor rammen:	Prosjekt	Drift	Investering	Totalt
Investeringer i infrastruktur - kjernefasiliteter, utstyr	720009	750	19 000	19 750
Galenisk farmasi, nødvendig laboratorieutstyr			5 000	5 000
Pedagogisk enhet og ferdighetstrening			5 000	5 000
Halvårseffekt 9 postdoktorstillinger*	720020	4 220		4 220
Halvårseffekt 6 stipendiatstillinger*	720006	2 813		2 813
Sum forslag utenfor rammen		**7 783**	**29 000**	**36 783**

Pri 1. Investeringer i infrastruktur – kjernefasiliteter og utstyr

Fakultetet deltar i flere store infrastruktursøknadsprogrammer hvor det kan bli behov for egenandeler i blant annet utstyr dersom søknadene får tilslag. Kjernefasilitetene oppfattes som viktige strategiske fortrinn i slike prosesser. Fakultetet har årlige avskrivinger på vel kr 25 mill. som også viser at reinvesteringsbehovet er stort for å kunne erstatte eksisterende utstyr.

Det er i tillegg behov for utstyrsinvesteringer ved FUGE-plattformene. Dette gjelder utskiftninger og reinvesteringer av konfokalmikroskop, elektronmikrospisk utstyr og utstyr til optisk imaging ved kjernefasiliteten for mikroskopi og imaging (MIC). I tillegg gjør den teknologiske utviklingen og økt etterspørsel at det er behov for nytt dypsekvenseringsutstyr ved genomikk-kjernefasiliteteen (GCF). Det er helt avgjørende at disse kjernefasilitetene har state-of-the-art utstyr for å kunne være konkurransedyktige og fortsatt bety et strategisk fortrinn i store søknadsprosesser f.eks. mot EU og den kommende SFF-utlysningen i 2015. Samlet søkes om kr 6 mill. til disse tiltakene.

Kjernefasiliteten for flowcytometri tilbyr avanserte analyser av enkeltcellefunksjon som har stor relevans og utbredelse i blant annet immunologi og kreftforskning. Kjernefasiliteten inngår i en nylig etablert nasjonalt nettverk på området, der man har blitt enige om en nasjonal funksjonsfordeling for å unngå duplisering av utstyr. I dette inngår også en søknad til årets utlysning i INFRASTRUKTUR-programmet. Med utgangspunkt i behovet for funksjonelle multiparameteranalyser av enkeltceller bl.a. i immunologi og kreftforskning, trengs det midler til innkjøp av et flowcytometer der tradisjonell teknologi kan kombineres med massespektrometri (CyTOF). Kostnadene med innkjøp av slikt instrument er kr 6,5 mill.

Fakultetet forvalter Dyreavdelingen på vegne av UiB slik at forskningsmiljøer i regionen har mulighet for å kunne drive dyreeksperimentell virksomhet. En rekke fagfelt utover medisinske fag (bl.a., marine fag, ernæring, helsefag, farmasi, psykologi, odontologi) benytter i økende grad dyreforsøk som en del av den eksperimentelle kunnskapsutviklingen i fagområdet. I tillegg er Dyreavdelingen – som nå har europeisk akkreditering – helt sentral i en av fakultetets INFRASTUKTUR-søknader nå i 2014 – Infrafrontier. Dette er en søknad under ESFRI-paraplyen som koordineres fra Bergen og som går på oppbygging av spesialkompetanse og genmodifiserte dyr. I konsortiet inngår også forskningsmiljøer fra UiO og NTNU.

Virksomheten ved Dyreavdelingen kan sammenlignes med UiBs forskningsfartøy hvor UiB dekker fartøyleiekostnadene som MN-fakultetet har over en sentral avsetning. Dyreavdelingens virksomhet holder til i areal som er nærmere 25 år gamle og det er behov for opprusting av utstyr som

hovedprioritet. Fakultetet dekker nå om lag kr 8 mill. til lønn og drift for Dyreavdelingen over egen grunnbevilgning og i tillegg kommer årlige faglige prioriterte og nødvendige utstyrsbevilgninger. I tillegg dekker forskerne selv aktivitetskostnadene ved virksomheten med brukerbetalinger i størrelsesorden kr 3-4 mill. årlig. Vi ber om UiB-finansiering av både drifts- og investeringskostnadene for å kunne videreføre virksomheten ved Dyreavdelingen på dagens nivå med åpen tilgang for forskere ved UiB.

Det er behov for å etablere en åttende kjernefasilitet for utprøvingsstudier. Dette kommer bl.a. som resultat av et økende behov for å kunne kjøre utprøvingsstudier på friske frivillige. Det har vært gjennomført både et utredningsarbeid og et pilotforsøk som understreker behov og muligheter til en slik infrastrukturoppbygging både opp mot samarbeidende forskningsinstitusjoner og privat industri. Utprøvingsenheten for friske frivillige ønskes etablert i Overlege Danielsens Hus på Årstadvollen. Til denne etableringen trengs det kr 1,5 mill. i basisutstyr. I tillegg trengs det stillinger med personer med spesialkompetanse på utprøvingsstudier. I oppstartsåret er det behov for 50% stilling som forskningssykepleier og 50% stilling som bioingeniør. Dette er kostnadsberegnet til kr 0,75 mill. Behovet for arealopprustning i Overlege Danielsens Hus er meldt EIA.

Totalt søker fakultetet om:

- 6 mill. til utstyr ved FUGE-plattformene MIC og GCF
- 6,5 mill. til flowcytometer med massespektrometri ved Kjernefasilitet for flow cytometri
- 2,25 mill. til etablering av Utprøvingsenhet for friske frivillige
- 5 mill. til reinvestering i eksisterende utstyr

Ut over dette vil fakultetet prioritere å investere for minimum kr 6 mill. slik at samlede investeringer over tid balanserer årlig verditap som synliggjøres ved årlige avskrivinger.

I tillegg kan det bli aktuelt med egenandeler for nasjonal satsing på infrastruktur for registermiljøet som er kommet videre i NFRs søknadsrunde og internasjonal infrastruktur (f.eks. innenfor ESFRI).

Pri 2. Galenisk farmasi – undervisningsutstyr

Det er av særlig strategisk betydning for forskning og undervisning i farmasi at faget "Galenisk farmasi" bygges opp i Bergen. Det er tilsatt i vitenskapelige stillinger til faget ved MN og MOF slik at oppbyggingen av undervisningen kan starte. MN-fakultetet og MOF fremmer felles forslag om undervisningsutstyr på kr 5 mill. til helt nødvendige investeringer i laboratoriefasiliteter som tiltak utenfor rammen for å kunne gjennomføre undervisningen i Bergen. Utstyret må på plass for at undervisningen skal kunne iverksettes. På sikt vil dette også kunne styrke farmasirettet forskning og samfunnsrelevansen til utdannede farmasøyter. Stillinger, infrastruktur og andre tiltak i oppbyggingen av faget må fakultetene løse i felleskap innenfor egne rammer.

Pri 3. Pedagogisk enhet og ferdighetstrening

Fakultetsledelsen etablerer en faglig pedagogisk enhet («Pedagogisk enhet») ved fakultetet. Vi prioriterer styrking av det pedagogiske fagmiljøet i medisin og økt læringskvalitet, og ønsker å samle tiltak for å bedre pedagogikk og læringsmiljø i en slik enhet. Enheten skal dels arbeide for å heve kvaliteten på våre undervisere, og dels arbeide med de enkelte studieprogrammene for stadig å bedre læringsformene slik at de best mulig er tilpasset det beskrevne læringsutbyttet. En stilling for helsefaglig pedagog er besatt, og fakultetet vil bygge ut enheten videre med vitenskapelig stilling og

administrativ kapasitet. I denne ressursen vil fakultetet få på plass kompetanse innen i e-læring og digital vurdering.

Det er allerede i inneværende budsjettår satt av midler til kurs for lærere og veiledere i bistillinger. Fakultetet har også etablert et senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring i primærhelsetjenesten, som er i videre utvikling og oppbygging. I dette arbeidet deltar undervisere fra mange av våre fag- og undervisningsmiljøer og fra de fleste av våre profesjonsutdanninger. Studenter deltar aktivt i utviklingen. Tverrprofesjonell kompetanse er vesentlig i helsevesenet, og er blitt ytterligere aktualisert med Samhandlingsreformen. Slik kompetanse ønsker fakultetet skal utgjøre en del av Pedagogisk enhet. Senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring har en rekke samarbeidspartnere utenfor vårt fakultet og utenfor universitetet, som alle deltar med ressurser. Fakultetet vil sette av ressurser for å ivareta ledelse og den nødvendige administrative funksjon. Fakultetet har også satt av prosjektmidler til det videre arbeidet for å gjøre fagmiljøene konkurransedyktige ved neste søknadsrunde for Senter for fremragende utdanning (SFU).

I tillegg til dette arbeidet, er det også flere prosjekter i gang innen e-læring og ferdighetstrening, og fakultetet deltar i et samarbeid med de andre tre medisinske fakultetene i Norge om en nettportal for e-læringstilbud. Fakultetet er i gang med å utarbeide ny studieplan for medisinstudiet. Samtidig er flere av våre studieplaner under vurdering for fornyelse, og alle studieprogrammer arbeider med å revidere vurderingsformene opp mot læringsutbyttebeskrivelser. Fakultetet vil prioritere kompetanseheving og de praktiske forutsetningene for aktiviserende undervisning og best mulig tilpasset vurdering.

Trening i praktiske ferdigheter er en viktig komponent i flere av våre studieprogrammer. I odontologistudiet utgjør slik trening en stor del av studiet, og det er utviklet gode metoder for trening, oppfølging og vurdering av studentene. Praktiske ferdigheter er sentrale også i medisinstudiet, og slik trening har dels vært gjennomført i regi av de enkelte emner og institutter, og dels ved arbeid i Medisinsk ferdighetssenter. Et nytt medisinsk ferdighetssenter er planlagt for å sentralisere og kvalitetssikre mye av dette, og Ferdighetssenteret skal legges faglig til et av de kliniske instituttene (Klinisk institutt 2). Senteret vil også knyttes opp mot Pedagogisk enhet ved fakultetet. Fakultetet samarbeider med Helse Bergen og Høgskolen i Bergen om dette tiltaket.

Den faglige planleggingen av Ferdighetssenteret fortsetter. Konkretiseringen av behov er gjort, og budsjettet for ombygging, investering og utstyrsbehovet er spesifisert. Til etablering av universitetets del av et senter sammen med Helse Bergen er det ut fra budsjett behov for en større investering i simulerings- og øvingsutstyr, og det søkes om 5 mill. fra UiB til dette. I tillegg er det nødvendig at universitetet bruker ressurser i dette arbeidet i form av arealer.

Det søkes om 5 mill. til undervisningsutstyr for Medisinsk ferdighetssenter.

Pri 4. Postdoktor- og stipendiatstillinger

Fakultetet ber om 6 nye stipendiatstillinger med bakgrunn i egenandeler til SFFene, stort samfunnsmessig behov, god kvalitet i forsknings- og veiledningsmiljøene og et mangfoldig rekrutteringsmiljø med mange gode søkere til utlyste rekrutteringsstillinger. Som tidligere nevnt binder SFF-tildelingene opp mange av fakultetets eksisterende rekrutteringsstillinger i årene framover.

Fakultetets ph.d-utdanning kan vise til god statistikk på rask utlysning av nye stillinger, full utnyttelsesgrad på tildelte UiB-stillinger, svært høy gjennomføringsevne og god gjennomføringstid på 3,5 år for kandidater fakultetet har arbeidsgiveransvar for.

Fakultetet har hatt mange kandidater i forskerutdanningen over mange år og har dermed opparbeidet en meget sterk veiledningskompetanse. Det store antall kandidater i forskerutdanningen gir en kritisk masse som bidrar sterkt til å heve kvaliteten i veiledningsmiljøene og dermed øke kvaliteten på våre avlagte doktorgrader. Gode vurderinger fra NFR-evalueringen og en rekke tilslag på større prosjekt som SFF, EU, Advanced grant, NFR, Friforsk, Jebsen-sentra og andre viser at kvaliteten i forskningsmiljøene jevnt over er høy.

Fakultetet har behov for stipendiatstillinger i oppbygging av fagfelt innen eldremedisin, for å rekruttere i samsvar med Samhandlingsreformens behov for kompetanse, ernæring, farmasi, videreføring av forskningsaktivitet knyttet til den tidligere FUGE-satsingen, utvikling av vitenskapelig aktivitet knyttet til kjernefasiliteter og fakultetets styrking av fagfeltet etikk og global helse.

Fakultetet har de siste årene tatt et stadig større ansvar for ph.d-utdanningen fordi eksterne finansieringskilder har foretatt en strategiendring over til å finansiere mer og mer postdoktor- og forskerstillinger.

Vi søker 6 stipendiatstillinger, 2 til områdene nevnt over og 4 frie ut fra kvalitet og relevans.

Når det gjelder karriereveier etter endt ph.d-utdanning og kvalifiseringsstillinger til faste vitenskapelige stillinger er postdoktorstillinger helt avgjørende. Flere postdoktorstillinger bidrar til å redusere behovet og dermed omfanget av midlertidighet i andre stillinger. Postdoktorstillinger er også et konkurransefortrinn ved rekruttering av internasjonale forskere.

Det er videre behov for postdoktorstillinger for å ivareta og sikre kvaliteten innenfor de beste fagområdene samt å videreutvikle strategiske satsinger på kjernefasiliteter og translasjonsforskning. Tilslag på fakultetets 3 SFF-søknader gjør at en rekke postdoktorstillinger bindes opp i egenandeler. Fakultetet har store forventninger til SFFene og stillingene er viktige bidrag til slike store satsinger med høy kvalitet.

For å sikre vitenskapelig og metodologisk spisskompetanse, er det vesentlig at det ved kjernefasilitetene drives en kombinasjon av egen forskning og servicetjenester. Fakultetet ønsker dermed å knytte en postdoktorstilling til hver kjernefasilitet. Fakultetet bidrar i tillegg med egenandeler når forskere får tilslag på større internasjonale og nasjonale konkurranser av høy kvalitet med utlysninger som er i prosess (ERC Advanced grant, biostatistikk infrastruktur etc..).

Det medisinsk-odontologiske fakultetet har i perioden 2010 til 2014 mistet 4 grunnbevilgnings-finansierte postdoktorstillinger og forholdstallet mellom tildelte postdoktorer og stipendiater er nå nede til 15 postdoktorer og 123 stipendiatstillinger. Ved et sammenlignbart fakultet med samme størrelse og tilnærmet lik innretning som MN-fakultetet er det 26 postdoktorstillinger og 138 stipendiatstillinger. Det er behov for relativt sett flere postdoktorstillinger for å sikre karriereveier for dyktige kandidater og rekruttering. Vi søker derfor om 9 postdoktorstillinger, hvorav 4 for å sikre rekrutteringen til områdene rundt de prioriterte forskningskjernefasilitetene og 5 frie utfra kvalitet og relevans.

Innstegstillinger er det også et stort behov for ved fakultetet. Slike stillinger gir mulighet for videre karrierevei mot en fast professorstilling etter endt postdoktor. Dette virkemiddelet trengs for å kunne foreta strategisk langsiktig planlegging i prioriterte fagområder og sikre stabil rekruttering til faste vitenskapelige stillinger.

b) Bygg og bygningsinvesteringer

Fakultetet har sendt et eget brev til UiBs eiendomsavdeling om arealsaker til budsjett 2015.

Helse-Campus Årstadvollen

Det skal utvikles en visjon og en plan for en helsecampus som omfatter tomten som gammelt odontologibygg står på, nytt odontologibygg, Overlege Danielsens Hus og tomten foran Alrek.

Fakultetet anser det som viktig at det blir ferdig utredet hvordan en best kan gjøre seg nytte av GOB, Årstadveien 17. UiBs leieavtale med Entra for Kalfarveien 31 utløper 2015, og Institutt for global helse og samfunnsmedisin, Folkehelseinstituttet, Medisinsk fødselsregister og Uni Helse er planlagt flyttet fra lokalene i Kalfarveien 31 til GOB. Det utredes i tillegg hvilke andre av fakultetets fagmiljøer, samt eksterne samarbeidspartnere som kan lokaliseres i GOB.

- ***Årstadvollen - nybygg på P-plass foran Alrek***

Fakultetet har tett samarbeid med Det psykologiske fakultet og er kjent med at det er ønskelig med økte arealer for klinisk psykologi på campus Haukeland/Årstadvollen. Dette vil kunne gi samlokalisering av fagmiljøer og styrking av Det psykologiske fakultetets kjerneområder og muligheter for en felles og tidsmessig lokalisering av undervisnings-klinikkene i klinisk psykologi og nevropsykologi. Årstadvoll-området vil da ha en samling av all klinikkvirksomheten som UiB har ansvar for, og det kan legges opp til gode, felles parkeringsmuligheter for pasientene.

Det medisinsk-odontologiske fakultet har behov for arealer som kan gi plass for innovasjons-virksomhet og inkubatormiljøer. Dette er spesielt aktuelt i forhold til fakultetets SFF-er, andre sterke forskningsmiljøer med innovative forskningsideer og for flere SFI-miljø ved UiB.

Registerforskning og forskning på biologiske markører vil være et viktig ekspansjonsfelt for fakultetet fremover, og i den forbindelse vil det være behov for at UiB har arealer til sikker oppbevaring i biobanker av blodprøver og annet forskningsmateriale. Samlet vil et slikt bygg kunne danne en viktig del i etableringen av en forskningspark, der det også kan bli rom for samling av eksternt finansierte forskningssentre.

- ***Årstadvollen - Overlege Danielsens Hus***

Fakultetet har under etablering en utprøvingsenhet for friske frivillige der det kan gjennomføres folkehelsestudier og populasjonsstudier, bl. a. med tilknytning til registre og biobanker. Utprøvingsenheten vil være et samarbeidsprosjekt med Helse Bergen etter samme retningslinjer som er benyttet ved drift av fakultetets kjernefasiliteter.

Fakultetet setter stor pris på at UiB har bevilget midler (kr 2,8 mill.) til rehabilitering av studentlokalene i underetasjen i ODH. Oppgradering av studentlokaler i ODH dekker ikke totalbehovet for hele studentgruppen vi har på campus Haukeland/Årstadvollen, og det er behov for oppgradering av lokalene i studenthuset Gade (”Gamle Gade”).

UiB har også allokert midler til hensiktsmessige arealer for de to eksisterende sentre for fremragende forskning (CCBIO i Sentralblokken og CISMAC i ODH). Det er viktig at rehabiliteringen i ODH starter så snart som mulig.

Bygg for biologiske basalfag (BBB)

Helsedirektoratet foretar en gjennomgang av legenes spesialistutdanning, der universitetene skal ha en mer framtredende rolle enn i dagens spesialistutdanning. Universitetets rolle vil kreve økt areal, med et læringssenter for spesialistutdanningen som inkluderer et ferdighets-laboratorium. Det planlagte ferdighetssenteret i samarbeid med Helse Bergen vil kun dekke behovet for ferdighetstrening i grunnutdanningene våre. Arealer til spesialistutdanningen må derfor planlegges i tillegg til dette, og påbygging av BBB peker seg ut som særlig egnet til dette formålet. Det er også behov for økt auditoriekapasitet i Haukelandsområdet, dette vil kunne planlegges integrert med planene for spesialistutdanningen.

Armauer Hansens Hus (AHH)

For at infrastrukturen for studentarbeidsplassene i AHH skal bli fullgod, må den gamle vaktmester-boligen oppgraderes slik det er prosjektert. Den gamle vaktmesterboligen er planlagt innredet med kontorer for studentorganisasjoner. Det vurderes som avgjørende for et helhetlig tilbud til studentene på Haukeland å få på plass planene som er skissert for studentorganisasjonene her.

Det et stort behov for å få auditoriet i AHH klargjort for bruk. Fakultetet betalt inn til EIA på dette prosjektet og er avhengig av rask fullføring slik at auditoriet kan tas i bruk så snart som mulig.

Sentralblokken, Stort auditorium

Fakultetet prioriterer total revidering av stort auditorium i Sentralblokken. Kostnadskalkyle er utarbeidet, men finansiering er fortsatt uavklart.

c) Tilleggsbudsjett for inntekter til avskrivinger

Fakultetet har i 2014 inntekter til avskrivning på 9 millioner kroner. Det er forsinkelser i investeringer i noe større vitenskapelig utstyr. De ordinære investeringene forventes neste år å være på nivå med årets investeringer gitt samme tildelinger til fakultetet. Avskrivningene forventes å stige noe neste år.

Fakultetet ber derfor om avskrivningsinntekter på 10 millioner kroner i budsjettet for 2015.

d) Tilleggsbudsjett for instituttinntekter (frie inntekter)

Det forventes en økning i budsjett for instituttinntekter på grunn av endringer i regnskapsføring av eksterne inntekter knyttet til midler mottatt fra Helsedirektoratet og tilhørende pasientinntekter ved Odontologisk universitetsklinikk.

Budsjettet for 2014 er kr 17 mill. Det tilsvarer instituttinntektene for alle instituttene med unntak av IKO/OUK. Prognosen for IKO/OUK for 2014 og tilsvarende budsjett for 2015 er kr 31 mill.

Fakultetet ber derfor om instituttinntekter på 45 millioner kroner for 2015. Vi regner dette som et forsiktig anslag for kommende år.

3. Budsjettforslag 2015 – bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

Forslag til budsjettmålsetninger for ekstern aktivitet øker med 5% fra 2014 og NFR øker mest. Hovedårsaken til økningen i forventet NFR-aktivitet er full drift ved alle SFF'ene, mange nye tildelte GlobVac-prosjekter og god aktivitet i infrastrukturprosjektet for helseregistre. Fortsatt utgjør andre finansieringskilder enn EU, NFR og oppdrag mer enn 50% av fakultetets BOA.

Figur 2 Budsjett 2015 BOA, fordeling på finansieringskilder

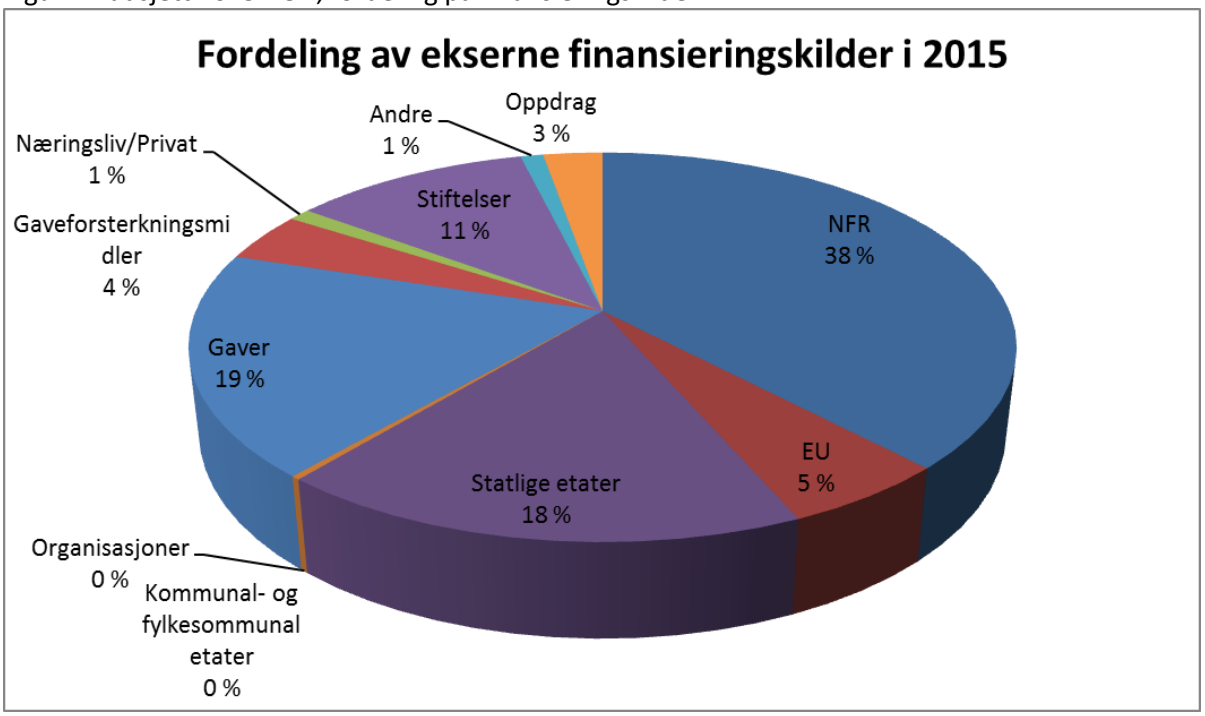

54 % av aktiviteten vår er fra andre kilder enn EU, NFR og oppdragsfinansiert forskning. Blant disse bidragsyterne har fakultetet mange prosjekt som ikke gir eller gir svært lite dekningsbidrag ut over direkte tildelinger til lønn og drift. Dermed har fakultetet et stort egenfinansieringsbidrag til slike prosjekter som binder opp midler i grunnbevilgningsøkonomien.

For å ivareta en felles holdning til avtalefestede nulldekningsbidragskilder setter fakultetet av om lag kr 10 mill. årlig til dekning av felleskostnader som bidrag til UiB for fellestjenester og husleiekostnader. Fakultetet har i tillegg andre kostnader lokalt til administrasjon, drift, leiestedskostnader og annen infrastruktur. Endringene i sammensetningen av finansieringskilder og stor økning i satsene for UiBs fellestjenester har redusert fakultetets dekningsbidragsinntekter og økt kostnadene for eksterne prosjekt de siste årene.

a) Bidrag fra Forskningsrådet

Av midlene mottatt fra forskningsrådet, er det forventet at vi bruker om lag kr 93 mill. kroner neste år. Det er en oppgang fra forventet inneværende år på om lag 20%. Hovedårsaken til dette er blant annet at vi har under oppstart flere store NFR-prosjekt (infrastruktur, GlobVac) og i tillegg forventes det full drift ved de tre SFF'ene.

Bidrag fra NFR utgjør 38% av den eksternt finansierte virksomheten.

b) Bidrag fra EU

Fakultetet har i underkant av 20 aktive EU-prosjekt og det forventes at aktiviteten i 2015 vil bli på nivå med det som oppnås inneværende år, om lag 13,7 millioner kroner. Klinisk institutt 2 er det instituttet hos oss med størst EU-aktivitet (over halvparten).

Det legges stor vekt på å søke EU-prosjekter ved fakultetet gjennom incentivordninger og støtte fra forskningsrådgivere i søknadsprosessen.

Bidragene fra EU utgjør 6% av den eksternt finansierte virksomheten.

Tabell 9 BOA, 2014-2015 (tall i 1 000)

	Budsjett for 2014 inntekt for aktivitet	Budsjett for 2015 inntekt for aktivitet	endring	Budsjett 2015 Fakturert inntekt
NFR	77 000	93 067	16 067	95 945
EU	14 000	13 743	-257	17 140
EU utdanning/annet	-	-	-	-
Statlige etater	40 500	43 332	2 832	42 999
Kommunal- og fylkesommunal etater	-	-	-	-
Organisasjoner	1 478	725	-753	725
Gaver	41 778	45 759	3 981	34 977
Gaveforsterkningsmidler	17 498	10 163	-7 335	11 827
Næringsliv/Privat	2 477	2 537	60	2 237
Stiftelser	31 159	27 236	-3 923	26 025
Andre	1 110	2 615	1 505	2 415
Oppdrag	7 000	6 822	-178	5 601
Sum	234 000	246 000	12 000	239 891

c) Statlige etater

Bidrag fra statelige etater er budsjettert med 43,3 millioner kroner for 2015. Det er mange ulike statlige bidragsytere. Av de største kan nevnes Helsedirektoratet som bidrar til spesialistutdanningen, dobbeltkompetanseprogrammet og kvalifiseringsprogrammet ved IKO, Norad (IGS), Helse Vest ved ulike institutt og NIFES.

Bidragene fra statlige etater utgjør 18% av den eksternt finansierte virksomheten.

d) Stiftelser, gaver, organisasjoner, gaveforsterkning med mer.

Det er til sammen budsjettert med vel kr 89 mill. i aktivitet av midler gitt av stiftelser, organisasjoner, gavedonasjoner mm. Dette er en nedgang fra 2014 på om lag kr 6 mill. Hovedårsaken til dette at det i 2014 ble brukt gaveforsterkningsmidler på kr 10 mill. på tiltak som tidligere var forskuttert over grunnbevilgningen. Forskningen innen for dette området gjøres med bidrag fra Kreftforeningen, Bergen Medisinske forskningsstiftelse, Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen, Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter og mange flere.
Gaver og andre bidrag utgjør 36% av den eksternt finansierte virksomheten.

e) Oppdrag

Fakultetet har en liten portefølje med oppdragsprosjekt som fortsetter også i 2014, men med noe lavere aktivitet. Det er i hovedsak to større prosjekt ved IGS. Budsjettet for 2015 er 6,8 millioner kroner.

Oppdragsprosjektene utgjør nær 3% av de planlagte eksternt finansierte prosjektene i 2015.

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Eiendomsavdelingen

Referanse	Dato
2014/5319-GJB	13.08.2014

Budsjett 2015 - Innspill fra Det medisinsk-odontologiske fakultet til Eiendomsavdelingen - bygg og infrastruktur

Vi viser til brev fra Eiendomsavdelingen (EIA), datert 25.06.2014, sak 14/5319, og instituttenes innmeldte forslag og prioriteringer til bygningsmessige tiltak for 2015.

I brev til Universitetsdirektørens kontor, datert 01.11.2013, sak 08/7391, har Det medisinsk-odontologiske fakultet (MOF) gjort rede for sine arealplaner fram mot 2020.

Større arealendringer og investeringer

Arealplanen redegjør for kjernebygg og andre arealer, samt fakultetets arealmessige utfordringer. I fakultetets planer fram mot 2020 inngår en rekke større arealendringer og investeringer.

Helse-Campus Årstadvollen

UiB-styresak 14/42 skisserer interessante muligheter for området på Årstadvollen for perioden 2015-2020. Fakultetet ser fram til at det utvikles en visjon og en plan for en helsecampus som omfatter tomten som gammelt odontologibygg står på, nytt odontologibygg, Overlege Danielsens Hus og tomten foran Alrek.

- ***Årstadvollen - Gammelt odontologibygg***

Fakultetet anser det som viktig at det blir ferdig utredet hvordan en best kan gjøre seg nytte av GOB, Årstadveien 17. UiBs leieavtale med Entra for Kalfarveien 31 utløper 2015, og Institutt for global helse og samfunnsmedisin, Folkehelseinstituttet, Medisinsk fødselsregister og Uni Helse er planlagt flyttet fra lokalene i Kalfarveien 31 til GOB. Det utredes i tillegg hvilke andre av fakultetets fagmiljøer, samt eksterne samarbeidspartnere som kan lokaliseres i GOB. Det er viktig at arealene tilpasses oppgavene og utnyttes på en arealeffektiv måte, slik at et evt. rehabiliteringsprosjekt/nybygg blir vellykket og legger til rette for en sunn fremtidig driftsøkonomi.

- ***Årstadvollen - nybygg på P-plass foran Alrek***

Fakultetet har tett samarbeid med Det psykologiske fakultet og er kjent med at det er ønskelig med økte arealer for klinisk psykologi på campus Haukeland/Årstadvollen. Dette vil kunne gi samlokalisering av fagmiljøer og styrking av Det psykologiske fakultetets kjerneområder og muligheter for en felles og tidsmessig lokalisering av undervisnings-

Det medisinsk-odontologiske fakultet	Postadresse	Besøksadresse	Saksbehandler
Telefon 55582086	Postboks 7804	Haukeland	Gjert Bakkevold
Telefaks 55589682	5020 Bergen	universitetssykehus	55586197
post@mofa.uib.no		Bergen	

klinikkene i klinisk psykologi og nevropsykologi. Årstadvoll-området vil da ha en samling av all klinikkvirksomheten som UiB har ansvar for, og det kan legges opp til gode, felles parkeringsmuligheter for pasientene.

Det medisinsk-odontologiske fakultet har behov for arealer som kan gi plass for innovasjons-virksomhet og inkubatormiljøer. Dette er spesielt aktuelt i forhold til fakultetets SFF-er, andre sterke forskningsmiljøer med innovative forskningsideer og for flere SFI-miljø ved UiB.

Registerforskning og forskning på biologiske markører vil være et viktig ekspansjonsfelt for fakultetet fremover, og i den forbindelse vil det være behov for at UiB har arealer til sikker oppbevaring i biobanker av blodprøver og annet forskningsmateriale. Samlet vil et slikt bygg kunne danne en viktig del i etableringen av en forskningspark, der det også kan bli rom for samling av eksternt finansierte forskningssentre.

- ***Årstadvollen - Overlege Danielsens Hus***

Det er svært positivt at Overlege Danielsens hus (ODH) 4. etasje rehabiliteres og at fasaderehabilitering og nytt ventilasjonsanlegg er tatt med som prioriterte tiltak.

Fakultetet har under etablering en utprøvingsenhet for friske frivillige der det kan gjennomføres folkehelsestudier og populasjonsstudier, bl. a. med tilknytning til registre og biobanker. Utprøvingsenheten vil være et samarbeidsprosjekt sammen med Helse Bergen etter samme retningslinjer som er benyttet ved drift av fakultetets kjernefasiliteter.

Utprøvningsenheten har i 2013 som et prøveprosjekt tatt i bruk lokaler i Overlege Danielsens Hus og har rapportert at lokalene har fungert bra. Lokalene benyttes av forskere som gjennomfører utprøvinger, samtidig som etableringen av en permanent utprøvingsenhet for friske friville utredes. Her kan det bli aktuelt med fortsatt plassering i Overlege Danielsens Hus eller alternativt i GOB.

Det er utarbeidet en innstilling (juni 2014) over arealtyper, utstyr og personell som det vil være nødvendig å ha ved etablering av en permanent utprøvingsenhet – i dette inngår bl.a. spesialrom som undersøkelsesrom, treningsrom og mulighet for fysisk tester m.v. Det er også nødvendig med parkeringsareal for pasienter/ friske frivillige, jfr. beskrivelse av nybygg på P-plass. Det vil f.eks. være behov for en autoklav som stiller krav til ventilasjon (viktig forhold mht planlegging av ventilasjon i ODH).

Fakultetet setter stor pris på at UiB har bevilget midler til rehabilitering av studentlokalene i underetasjen i ODH. Oppgradering av studentlokaler i ODH dekker ikke totalbehovet for hele studentgruppen vi har på campus Haukeland/Årstadvollen, og det er behov for oppgradering av lokalene i **studenthuset Gade ("Gamle Gade").**

UiB har også allokert midler til hensiktsmessige arealer for de to eksisterende sentre for fremragende forskning (CCBIO i Sentralblokken og CISMAC i ODH).
Det er viktig at rehabiliteringen i ODH starter så snart som mulig.

Bygg for biologiske basalfag (BBB)
Helsedirektoratet foretar en gjennomgang av legenes spesialistutdanning, der universitetene skal ha en mer framtredende rolle enn i dagens spesialistutdanning. Universitetets rolle vil kreve økt areal, med et læringssenter for spesialistutdanningen som inkluderer et ferdighets-laboratorium. Det planlagte ferdighetssenteret i Sentralblokken på Haukeland som sykehuset har satt av arealer for, og som planlegges i samarbeid med MOF, vil kun dekke behovet for ferdighetstrening i grunnutdanningene våre. Arealer til spesialistutdanningen må derfor planlegges i tillegg til dette, og påbygging av BBB peker seg ut som særlig egnet til dette

formålet. Det er også behov for økt auditoriekapasitet i Haukelandsområdet, dette vil kunne planlegges integrert med planene for spesialistutdanningen.

Fakultetet viser også til innspill til UiBs budsjett 2015, med økt opptak til medisinstudiet på 50 studieplasser. Det vil være mulig å øke opptaket med 10 studenter i 2014, og øke dette videre til 50 i 2015. En økning på 50 studieplasser forutsetter fullt ut finansierte studieplasser, og en slik kapasitetsøkning vil kreve oppgradering av bygningsmessig infrastruktur som kan realiseres i BB-bygget med to nye etasjer slik det foreligger godkjenning for.

Det er videre betydelig etterspørsel etter farmasøyter. Det medisinsk-odontologiske fakultet har i samarbeid med Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet studieprogram i farmasi med 24 studieplasser. Farmasistudiet ved UiB er i dag svært anerkjent blant både arbeidsgivere og studenter, og studiet har de siste årene hatt den høyeste opptaksgrensen blant farmasistudiene i Norge. UiB vil kunne øke utdanningskapasiteten i farmasi med 10 studieplasser til totalt 34 studieplasser. Dette forutsetter fullfinansiering av studieplassene og vil medføre økt arealbehov som laboratorie- og undervisningsrom.

Armauer Hansens Hus (AHH)
Fakultetsledelsen og fakultetsadministrasjonen har fått gode lokaler og representative møtelokaler i 4. etasje, samt arealer for Regional komite og møtearealer i sidefløyen, 2 etasje.

Lesesalene og studentarealene som er ferdig rehabilitert har god standard. For at infrastrukturen for studentarbeidsplassene i AHH skal bli fullgod, må den gamle vaktmesterboligen oppgraderes slik det er prosjektert. Den gamle vaktmesterboligen er planlagt innredet med kontorer for studentorganisasjoner. Det vurderes som avgjørende for et helhetlig tilbud til studentene på Haukeland å få på plass planene som er skissert for studentorganisasjonene her.

Det et stort behov for å få auditoriet i AHH klargjort for bruk. Fakultetet har foretatt en innbetaling på dette prosjektet, men er avhengig av at prosjektet ferdigstilles slik at auditoriet kan tas i bruk så snart som mulig.

Dyrestallen i AHH benyttes i dag til lager, men dette arealet er strategisk viktig for fakultetet.

Trappen fra AHH ned til Haukelandsveien er i en dårlig forfatning og trenger oppussing snarest mulig. Fakultetet ber EIA ta opp saken med Helse Bergen.

Barne- og ungdomssenteret (BUSP)
I første byggetrinn av BUSP er UiBs areal ivaretatt i samsvar med avtaler og plan. Det meste av UiB-arealene ved Kvinneklinikken (obstetrikk/gynekologi) vedtatt flyttet til andre byggetrinn av BUSP. UiBs auditorium på dagens Kvinneklinikk planlegges ikke flyttet ut av dette bygget.

Sentralblokken, Stort auditorium
Fakultetet prioriterer total revidering av stort auditorium i Sentralblokken. Kostnadskalkyle er utarbeidet, men finansiering er fortsatt uavklart. Det er viktig med dialog mellom EIA, IT-avdelingen, Helse Bergen og fakultetet i saken.

Sandviken sykehus
Leierettsarealet som Klinisk institutt 1 benytter ved sykehuset trenger oppgradering. Det gjelder ventilasjonsanlegg, oppussing og utskifting av takplater med fuktskader, mm.

Fakultetet viser til dialog mellom EIA og HMS-seksjonen. Fra HMS-seksjonens rapport 31.05.2012 som er oversendt EIA oppsummerer slik:

- Kontorene og grupperom 2108 er preget av varm og tung luft. Den dårlige luftkvaliteten var merkbar.
- Både HMS-senteret ved Helse-Bergen og HMS-seksjonen fra UiB vil råde til en installering av et balansert ventilasjonsanlegg ved seksjon for psykiatri, Sandviken.
- Når det gjelder vegg- og gulvoverflater i ganger og enkelte kontorer bør en oppussing vurderes.
- Fuktskadede takplater på rom 2208 bør skiftes ut.

Fakultetet ber EIA ta saken opp med Helse Bergen med tanke på gjennomføring av nødvendige tiltak så snart det er mulig, slik at arbeidsforholdene ved Sandviken sykehus er i normalt god stand.

Prioritering av bygningsmessige tiltak

Fakultetet prioriterer følgende tiltak:

1. Ombygging av laboratoriesal 4B143B (kjemilaboratorium) i BBB, Klinisk institutt 2 og Institutt for biomedisin, totalkostnader kr 1.100.000.

   Nå brukes histologisal i BB-bygget til laboratorieundervisning (mikroskopering) i mikrobiologi/immunologi og dette er uheldig ut i fra et HMS-perspektiv og kan ikke fungere som en varig løsning.

   Saken er også gjort rede for i brev til EIA, datert 03.06.2014, sak 13/59. Ombyggingen vil gjelde både inventar og AV-utstyr, og det trengs bistand fra både IT-avdelingen og EIA ved revidering av kostnadsoverslag og planlegging.

- BBB er over 10 år. Reinvestering inventar; pulter, stoler bord, Institutt for biomedisin, totalkostnader kr 300.000

- Ombygging av 3 grupperom i nytt odontologibygg ved å flytte 3 vegger for å beholde grupperom og få 3 nye kontor for tannhelsesekretærer, Institutt for klinisk odontologi, totalkostnader kr 1.000.000

- Montering av rullegardiner (sol- og lysskjerming) og utskifting av enkelte stoler i undervisningsrom i B- og D-korridoren i 3. etasje i Sentralblokken, totalkostnader kr 100.000

- Utskifting av stoler og fortrekksgardiner i 12 undersøkelsesbåser i auditorium K-201 i 1. etasje i Sentralblokken. Kostnadsstørrelse er ukjent.

- Utskifting av ødelagte stoler i auditorium (se vedlagt bilde) i SMU-bygget, Haraldsplass diakonale sykehus, Klinisk institutt 1 og 2. Kostnadsstørrelse er ukjent.

- Ombygging av vaskehallen ved innkjøp av ny vaskemaskin, Vivarium, Klinisk institutt 1. Kostnadsstørrelse ukjent.

- Montering av ledelinjer i korridor og trappegang i 4. etasje, Armauer Hansens Hus, totalkostnader inntil kr 25.000

- Hydrogensensor for varsling av evt. gasslekkasje fra GC-instrument, Laboratoriebygget, Klinisk institutt 2, totalkostnader kr 80.000

- Oppussing av garderobe i Studenthuset Gade. Kostnadsstørrelse ukjent.

- Utbedring av fuktskader og vannlekkasjer i BBB
  I BBB er det vannlekkasjer i fasader, glasstak og tak (parkeringsdekket) over dyreavdelingen. I dyreavdelingen svart sone BBB ble det i 2004/2005 oppdaget en vannlekkasje i korridoren utenfor akvarierommene mot nødutgangen. Det viste seg at det var soppskader i veggen. Den ble revet og skaden utbedret. Noe senere ble det oppdaget lekkasje på personalrom i dyreavdelingen. Disse skadene ble og utbedret (vegger revet og bygget opp igjen) men lekkasjene kom tilbake. Det er nå kun iverksatt noen temporære tiltak på personalrommet (en bøtte er hengt opp i taket for å samle opp vann). I 2011 oppstod en ny vannlekkasje utenfor akvarierommene. Veggen ble revet, men arbeidet med å bygge opp veggen er enda ikke ferdigstilt. Det er og oppdaget vannlekkasje i brukerslusen og på forsommeren 2014 ble det oppdaget nye vannlekkasjer i 2 av akvarierommene.
  Vannskader medfører fare for soppvekst i vegg som kan representere helseskade for mennesker og dyr. Vi ønsker klarhet i hva som foreligger av planer for endelig å utbedre vannskadene i BBB.

For øvrige tiltak, se vedlagte liste.

Flytteprosjekter, samt behov for inventar og utstyr knyttet til dette

Ved ferdigstilling av 4. etasje i ODH flyttes det internt i bygget, samt at Forskningsgruppe for arbeids- og miljømedisin flytter dit fra Kalfarveien 31. Det er sannsynligvis behov for nytt inventar i etasjen.

Universell utforming – behov for fysiske tiltak

I AHH har vi behov for å få montert ledelinje for blind arbeidstaker. Dette er ikke kommet på plass ifm rehabiliteringen av bygget.

Det gjelder hele korridoren i 4. etasje og trappegang ned til lunsjrom i sidefløyen nord i 2. etasje. Vi har fått prisoverslag på materialer, men ikke montering. Saken er også gjort rede for i brev til EIA, datert 03.06.2014, sak 13/59. Beregnet kostnad er inntil kr 25.000 for montering av ledelinjer i AHH.

Vi ser fram til et fortsatt godt samarbeid om areal og bygninger fakultetet disponerer.

Vennlig hilsen

Nina Langeland
dekan

Inger Hjeldnes Senneseth
underdirektør

Vedlegg
1 Tiltaksliste fra instituttene
2 Utfylt liste

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

IT-avdelingen

Referanse
2014/7324-GJB

Dato
12.08.2014

Budsjett 2015 - Innspill vedr. IT-relaterte tiltak - Det medisinsk-odontologiske fakultet

Det vises til brev fra IT-avdelingen, datert 15.07.2014, vedr. innspill om IT-relaterte tiltak.

Fakultetet har god dialog med IT-avdelingen, og det ble holdt dialogmøte senest den 07.05.2014.Flere av punktene som ble diskutert på møtet gjengis nedenfor ifm budsjettinnspill 2015.

Av større saker vedr auditorier nevnes:

- *Auditorium, Armauer Hansens Hus (AHH)*
  Auditoriet er ikke rehabilitert og trenger en full oppgradering mht IT/AV-løsning. Det bør her legges opp til samme heldigitale IT/AV-løsning som for stort auditorium. Eiendomsavdelingen (EIA) har i mars 2013 utarbeidet priskalkyle (revidert september 2013) for ombyggingsarbeider i auditoriet. AV-utstyr er estimert til kr 1.125', men det er sannsynligvis behov for et oppdatert prisoverslag på IT/AV-utstyret.

- *Stort auditorium, Sentralblokken, Haukeland universitetssykehus*
  Det er behov for oppgradering av AV-utstyret i auditoriet. EIA har i februar 2013 utarbeidet et skisseprosjekt med rom- og funksjonsbeskrivelse inkl priskalkyle for auditoriet. IT/AV-løsninger er her estimert til kr 1.375' (heldigital løsning inkl kabling, lydanlegg, mikrofoner, projektorer, styringssystem, m.m).

- *Auditorium, SMU-bygget, Haraldsplass Diakonale Sykehus*
- *Auditorium, Olavssalen, Gamle hovedbygg, Haukeland universitetssykehus*
- *Auditorium, Øyeavdelingen, Øyebygget, Haukeland universitetssykehus*
  Auditoriene i SMU-bygget, Gamle hovedbygg og Øyebygget har gammelt/defekt AV-utstyr og Klinisk institutt 1 (K1) melder om prekært behov for nytt utstyr. Det trengs UiB-nettverk (kabling), datamaskiner, flatskjermer, projektorer osv i auditoriene. Det trengs kostnadsoverslag før oppgraderinger (K1 har i budsjett anslått kr 100' for

Det medisinsk-odontologiske fakultet
Telefon 55582086
Telefaks 55589682
post@mofa.uib.no

Postadresse
Postboks 7804
5020 Bergen

Besøksadresse
Haukeland
universitetssykehus
Bergen

Saksbehandler
Gjert Bakkevold
55586197

oppgradering for hvert av auditoriene, med egenandel kr 20' per auditorium). Det er ønskelig med UiB-IT-brukerstøtte i auditoriene.

1) Mobildekning i Armauer Hansens Hus (AHH)

Siden fakultetsadministrasjonen flyttet inn i rehabilitert AHH i 2013 har det vært dårlig mobildekning i bygget. Det gjelder spesielt i 4. etasje for kontorene som vender mot øst og hvor det er svært dårlig eller ikke dekning i det hele tatt. Det er viktig for fakultetsledelsen at mobildekningen (både Telenor og Netcom) blir bedre.

2) IT/AV-utstyr i undervisningsrom

- Klinisk institutt 2 og Institutt for biomedisin har meldt om behov for ombygging av laboratoriesal 4B143B (kjemilaboratorium) i BB-bygget. Nå brukes histologisal i BB-bygget til laboratorieundervisning (mikroskopering) i mikroskopi/immunologi og dette er uheldig ut i fra et HMS-perspektiv og kan ikke fungere som en varig løsning. Det er behov for AV-utstyr i laboratoriesal når undervisningen i mikrobiologi flyttes: Mikrofon med høyttaleranlegg, datamaskin, skjermer (antall avhengig av størrelse og romforhold, kamera til mikroskop koblet til skjermene), overhead med videokamera/dokumentkamera for demonstrasjon. AV-utstyr ble i mars 2012 beregnet å koste kr 550.000, men det er behov for revidert tilbud og gjennomgang av foreslått løsning (se vedlegg).

- Ved fremtidig digital eksamen for større studentgrupper ser vi for oss en løsning med bærbare datamaskiner som er øremerket for digital eksamen. Det blir da behov for 45 bærbare datamaskiner (for ¼ kull medisinstudenter).

- I auditoriene B301, B302 og D303 (Birkhaugsalen) i Sentralblokken 3. etasje er det behov for lydanlegg og trådløse mikrofoner. Birkhaugsalen brukes bl.a. til disputaser.

- **Auditorium, Kvinneklinikken, Haukeland universitetssykehus*
  Behov for UiB-datamaskin inkl styringspanel for felles påkobling UiB/HUS-datamaskin.

- **Auditorium B301 og B302, Sentralblokken, Haukeland universitetssykehus*
  Behov for styringspanel for felles påkobling UiB/HUS-datamaskin.

- **Auditorium, Sandviken sykehus*
  Behov for UiB-datamaskin inkl styringspanel for felles påkobling UiB/sykehus-datamaskin.

- **Undervisningsrom «Lungegården», Kalfarveien 31*
  Behov for utskifting av datamaskin.

- Utskifting av 20 datamaskiner på studentarbeidsplasser og PC-stuer (i BB-bygget).

*) Disse sakene er etter dialog med IT-avdelingen meldt inn via IssueTracker våren 2014 (referanse, sak 14/4121 – innspill til undervisningsrom).

3) Fast nettverk
Ved opprusting av enkelte auditorier er det nødvendig med opplegg for UiB-nettverk (kabling). Se punkter ovenfor.

4) Trådløst nettverk
I den nye sidefløyen i AHH 2. etasje er det to møterom og REK Vest sin administrasjon.
Vi ønsker dekning for «Eduroam» i den nye sidefløyen.

5) Lagring og servertjenester
UiB har behov for en sikker forskningsserver for sensitive data. Behovet er blitt utdypet og konkretisert av en arbeidsgruppe som leverte sin innstilling til universitetsledelsen våren 2014 (referanse 2013/994). IT-avdelingen må ha budsjettmessig dekning for utvikling og drift av et slikt basissystem for alle forskere ved UiB.

Forskere ved Det medisinsk-odontologiske fakultet vil ha behov for en forskningsserver med betydelig regnekraft og lagringskapasitet. Fakultetets kjernefasilitet for biostatistikk og dataanalyse (BIOS) ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin (IGS) har gjennom en utstyrsbevilgning fått et spesielt ansvar for å ruste opp analysekapasiteten for fakultetets forskere. Fakultetet vil samarbeide med IT-avdelingen om en slik opprustning basert på IT-avdelingens satsing på en sikker forskningsserver. Satsingen knyttes til og kommer i tillegg til IT-avdelingens egen satsing på systemet for sikker forskningsserver og skal sikre at fakultetets forskere har tilstrekkelig regnekraft og lagringskapasitet for genetisk og registerbasert forskning. Satsingen må også sees i sammenheng med at UiB/fakultetet er blitt vertskap for en nasjonal forskningsinfrastruktur for helseregisterforskning.

Vennlig hilsen

Nina Langeland
dekan

Inger H. Senneseth
underdirektør

Vedlegg